

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี) ส่วนอนุรักษ์และป้องกันทรัพยากร

โทร. ๐ ๔๕๓๓๑ ๑๖๗๗ ต่อ ๓๐๑

ที่ ทส ๐๙๑๔.๒๐๓/๕๖๒๓

วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการดำเนินการกับยานพาหนะของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดิน สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี)

เรียน ผู้อำนวยการส่วนทุกส่วน
หัวหน้ากลุ่มงานทุกกลุ่ม
หัวหน้าศูนย์สารสนเทศและการสื่อสาร

ตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยมาตรการควบคุม ตรวจสอบ และเร่งรัดการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๓๗ และหนังสือสั่งการเกี่ยวกับการดำเนินการกับยานพาหนะของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดิน นั้น

สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี) พิจารณาแล้ว เพื่อให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานสังกัดสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี) เกี่ยวกับการดำเนินการกับยานพาหนะของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดิน เป็นไปอย่างถูกต้อง เหมาะสม ตามระเบียบ ขั้นตอน ข้อกำหนด กฎหมายและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง จึงขอชักซ้อมแนวทางการดำเนินการกับยานพาหนะของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดิน สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี) รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ จำนวน ๑ ชุด เอกสาร ๓ แผ่น

จึงเรียนมาเพื่อทราบและใช้เป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

(นายพิชัย วัชรวงษ์ไพฑูลย์)
ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙

๑) ส่ง ๒ คัดหน้าให้ศูนย์สารสนเทศ
-เห็นตรงตามหนังสือในแคต.ศ.ศ.
ทางหนุ. dmpd ubon-com.
-ก๊วยแนกหน้าซอง
SH

(นางเจริญพร จิรมงคลการ)
พนักงานธุรการ ล.3

๑ทราบ / ๒๐ ส.ค.๒๕๖๘ ๑๕๖๑
ดำเนินการตามเสก

- 9 มิ.ย. 68

(นางนพมาศ แก้วพรมชัย)
นักวิชาการบำนาญชำนาญการพิเศษ
หัวหน้าศูนย์สารสนเทศและการสื่อสาร

แนวทางการดำเนินการกับยานพาหนะของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดิน
สำนักงานบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี)

...../.....

๑. ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยมาตรการควบคุม ตรวจสอบ และเร่งรัดการ
ดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๖๗

ข้อ ๓๗ ของกลางอย่างอื่นที่มีไซ้ของกลางตามข้อ ๓๒ ข้อ ๓๓ ข้อ ๓๔ และข้อ ๓๕ เมื่อตกเป็น
ของแผ่นดินแล้ว อธิบดีจะสั่งให้เอาไว้ใช้ในราชการ ปลดปล่อย ทำลาย หรือจัดการตามสมควรก็ได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง หากเป็นของกลางที่ไม่ควรขาย มีสภาพใช้งานได้ และหน่วยงานภายในสังกัด
ประสงค์จะนำไปใช้ในราชการ ให้ขออนุมัติอธิบดี แต่หากไม่ประสงค์จะนำไปใช้ในราชการ ให้สอบถาม
หน่วยงานราชการในท้องที่ หรือมอบให้สถาบันการศึกษา วัด องค์การการกุศล หรือการสาธารณประโยชน์
นำไปใช้ประโยชน์ ตามหลักเกณฑ์ที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กำหนด โดยขออนุมัติอธิบดี

ในกรณีไม่มีหน่วยงานใดขอไว้ใช้ประโยชน์ และได้ปฏิบัติตามแนวทางที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า
และพันธุ์พืช กำหนดแล้ว ให้ขายโดยวิธีทอดตลาดหรือวิธีประกวดราคา ตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนด โดยขอ
อนุมัติอธิบดี เว้นแต่จะมีกฎหมาย หรือมติคณะรัฐมนตรี กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

๒. การดำเนินการกับของกลางเมื่อคดีถึงที่สุด

๒.๑ หลักเกณฑ์/เงื่อนไข/ระยะเวลา ที่กำหนดให้ของกลางตกเป็นของแผ่นดิน ในกรณีดังต่อไปนี้

๑) โดยคำพิพากษาของศาล ให้รับและคดีถึงที่สุดแล้ว (ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕)

๒) โดยเจ้าของยินยอมยกให้เป็นของแผ่นดิน (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕๒๑)

๓) โดยเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอรับคืนของกลางที่เจ้าหน้าที่ได้ตรวจยึดไว้ ตามมาตรา
๖๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ภายในกำหนด ๖ เดือน กรณีพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาด
ไม่ฟ้องคดี หรือศาลไม่พิพากษาให้รับ โดยให้นับแต่วันเจ้าของทราบหรือถือว่าได้ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี
หรือวันที่คำพิพากษาลงถึงที่สุด

๔) โดยการเก็บรักษาไว้ของหน่วยงานของรัฐและเจ้าของมิได้เรียกเอาคืนภายในระยะเวลา
ที่กำหนดไว้ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๒๗) ซึ่งต้องเข้าข่ายหลักเกณฑ์ ๓ ข้อ คือ

๔.๑) เป็นทรัพย์สินซึ่งได้ใช้ในการกระทำผิดหรือได้มาโดยการกระทำผิดหรือเกี่ยวกับ
การกระทำผิดโดยประการอื่น

๔.๒) ได้ส่งไว้ในความรักษาของกรมในรัฐบาล

๔.๓) เจ้าของมิได้เรียกเอาคืน (ขอคืน) ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ส่งทรัพย์สินของกลางในคดีไว้ใน
ความรักษาของเจ้าหน้าที่ หรือถ้าได้ฟ้องคดีอาญาต่อศาลแล้ว ให้นับแต่วันที่คำพิพากษาลงถึงที่สุด แต่ถ้าหาก
ไม่ทราบตัวเจ้าของทรัพย์สินของกลาง ให้ผ่อนเวลาออกไปเป็น ๕ ปี

๒.๒ ยานพาหนะของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดิน

ยานพาหนะของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดินและเป็นของกลางที่ไม่ควรขาย เช่น รถยนต์
รถจักรยานยนต์ เป็นต้น ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑) หน่วยงานที่รับผิดชอบคดี แต่งตั้งคณะกรรมการสำรวจตรวจสอบข้อมูลยานพาหนะของกลาง
ที่ตกเป็นของแผ่นดิน

๒) รวบรวมข้อมูลทางคดีและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑) รายงานการกระทำผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้/บันทึกการตรวจยึดจับกุมคดี

๒.๒) ตรวจสอบหลักเกณฑ์/เงื่อนไข/ระยะเวลา ที่กำหนดให้ของกลางตกเป็นของแผ่นดิน

(๑) สำเนาคำพิพากษาของศาลและหนังสือรับรองคดีถึงที่สุด กรณีที่ปิดประกาศเพื่อขอให้ศาลสั่งริบของกลาง ตามมาตรา ๕๖ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือมาตรา ๑๐๙ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ และศาลมีคำพิพากษาให้ริบของกลางแล้ว หากยังไม่พินกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันแรกของวันที่ปิดประกาศเพื่อขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินของกลาง ให้ประสานงานกับศาลเพื่อขอทราบว่ามีผู้ถือกรรมสิทธิ์หรือบุคคลอื่นใดได้มาร้องขอให้คืนยานพาหนะของกลาง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖ หรือไม่

(๒) หนังสือแจ้งผลคดี ในชั้นพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการเจ้าของคดี (งดการสอบสวนคดี)

๒.๓) ตรวจสอบหลักฐานรายการจดทะเบียนของยานพาหนะของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดินกับสำนักงานขนส่งท้องที่

๓) สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๔ (อุบลราชธานี) แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบสภาพยานพาหนะของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดิน อย่างน้อย ๓ คน โดยประธานกรรมการจะต้องดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับชำนาญการหรือชำนาญงาน และกรรมการอีกอย่างน้อยสองคนเป็นกรรมการ โดยให้ประสานงานช่างผู้ชำนาญงาน ร่วมประเมินค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงยานพาหนะของกลาง และรายงานผลการดำเนินงานตรวจสอบสภาพยานพาหนะของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดิน พร้อมภาพถ่าย

๔) ผลตรวจสอบสภาพยานพาหนะของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดิน

๔.๑) หากปรากฏว่า ยานพาหนะของกลางยังมีสภาพใช้งานได้ หรือสามารถซ่อมบำรุงนำไปใช้ประโยชน์ได้คุ้มค่างบค่าใช้จ่ายที่จะต้องเสียไป ให้แจ้งหน่วยงานในสังกัดกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขอไว้ใช้ในราชการก่อน โดยแจ้งเวียนหน่วยงานในพื้นที่รับผิดชอบสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๔ (อุบลราชธานี) ภายในกำหนด ๓๐ วัน ให้ขออนุมัติอธิบดีก่อนส่งมอบ

หากไม่มีหน่วยงานใดประสงค์จะนำไปใช้ในราชการ ให้สอบถามหน่วยงานราชการในท้องที่ สถาบันการศึกษา วัด องค์กรการกุศล หรือการสาธารณประโยชน์ นำไปใช้ประโยชน์ โดยแจ้งเวียนสอบถามหน่วยงาน/สถาบัน/วัด/องค์กรดังกล่าว ในพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยงานเจ้าของคดี ภายในกำหนด ๓๐ วัน ให้ขออนุมัติอธิบดีก่อนส่งมอบ

๔.๒) หากปรากฏว่า ยานพาหนะของกลางมีสภาพไม่สามารถใช้งานได้ หรือหากจะซ่อมบำรุงนำไปใช้ประโยชน์ ไม่คุ้มค่างบค่าใช้จ่ายที่จะต้องเสียไป ให้สอบถามสถานศึกษา ว่ามีความประสงค์จะขอยานพาหนะหรือเครื่องยนต์ของยานพาหนะไว้ใช้ในการศึกษาหรือไม่ โดยแจ้งเวียนสอบถามสถานศึกษา ด้านเทคนิคและการอาชีพที่เกี่ยวข้อง ในท้องที่จังหวัดของหน่วยงานเจ้าของคดี ภายในกำหนด ๓๐ วัน ให้ขออนุมัติอธิบดีก่อนส่งมอบ

หากไม่มีหน่วยงานใดขอไว้ใช้ประโยชน์ และได้ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนและแนวทางที่กำหนดครบถ้วนแล้ว ให้ดำเนินการขายโดยวิธีทอดตลาดหรือวิธีประกวดราคา ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้ขออนุมัติอธิบดีก่อนดำเนินการ

๕) สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๔ (อุบลราชธานี) รวบรวมหลักฐานเอกสารต่างๆ รายงานอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อพิจารณาสั่งการให้ดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

ทั้งนี้ เป็นการปฏิบัติตามหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ทส ๐๙๐๔.๓๐๒/ว ๒๕๙ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๑ , ส่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๐๔.๓๐๒/๓๙๖๘ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ และที่ ทส ๐๙๐๔.๓๐๒/๘๐๓๕ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๘

ส่วนอนุรักษ์และป้องกันทรัพยากร สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๔ (อุบลราชธานี)

พฤษภาคม ๒๕๖๘

ระเบียบ หลักเกณฑ์ หนังสือสั่งการและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยมาตรการควบคุม ตรวจสอบ และเร่งรัดการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๖๗
๒. หนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ทส ๐๙๐๔.๓๐๒/ว ๒๕๙ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๑ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการกับของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดิน ตามมาตรา ๑๓๒๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
๓. หนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ส่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๐๔.๓๐๒/๓๙๖๘ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ เรื่อง การตรวจสอบการดำเนินคดีและการจัดการกับของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดิน
๔. หนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ทส ๐๙๐๔.๓๐๒/๘๐๓๕ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๘ เรื่อง แนวทางการดำเนินการกับยานพาหนะของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดิน
๕. ประมวลกฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่เกี่ยวข้อง

ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๓๕ ทรัพย์สินซึ่งศาลพิพากษาให้ริบให้ตกเป็นของแผ่นดิน แต่ศาลจะพิพากษาให้ทำให้ทรัพย์สินนั้นใช้ไม่ได้หรือทำลายทรัพย์สินนั้นเสียก็ได้

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่ศาลสั่งให้ริบทรัพย์สินตามมาตรา ๓๓ หรือ มาตรา ๓๔ ไปแล้ว หากปรากฏในภายหลังโดยคำเสนอของเจ้าของแท้จริงว่า ผู้เป็นเจ้าของแท้จริงมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด ก็ให้ศาลสั่งให้คืนทรัพย์สิน ถ้าทรัพย์สินนั้นยังคงมีอยู่ในความครอบครองของเจ้าพนักงาน แต่คำเสนอของเจ้าของแท้จริงนั้นจะต้องกระทำต่อศาลภายในหนึ่งปีนับแต่วันคำพิพากษาถึงที่สุด

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๕๒๑ อันว่าให้นั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่ง เรียกว่าผู้ให้ โอนทรัพย์สินของตนให้โดยเสน่หาแก่บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่าผู้รับและผู้รับยอมรับเอาทรัพย์สินนั้น

มาตรา ๑๓๒๗ ภายใบบังคับแห่งกฎหมายอาญา กรรมสิทธิ์ แห่งสิ่งใดๆ ซึ่งได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือได้มาโดยการกระทำความผิด หรือ เกี่ยวกับการกระทำความผิดโดยประการอื่น และได้ส่งไว้ในความรักษาของกรม ในรัฐบาลนั้น ท่านว่าตกเป็นของแผ่นดิน ถ้าเจ้าของมิได้เรียกเอา ภายในหนึ่งปีนับแต่วันส่ง หรือถ้าได้ฟ้องคดีอาญาต่อศาลแล้วนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด แต่ถ้าไม่ทราบตัวเจ้าของ ท่านให้ผ่อนเวลาออกไป เป็นห้าปี

ถ้าทรัพย์สินเป็นของเสียหาย หรือถ้าหน่วงช้าไว้จะเป็นการเสี่ยง ความเสียหาย หรือค่าใช้จ่าย จะเกินส่วนกับค่าของทรัพย์สินนั้นไซ้ ท่าน ว่ากรมในรัฐบาลจะจัดให้เอาออกขายทอดตลาดก่อนถึงกำหนดก็ได้ แต่ก่อนที่จะขายให้จัดการตามควรเพื่อบันทึกรายการอันเป็นเครื่องให้บุคคล ผู้มีสิทธิจะรับทรัพย์สินนั้น อาจทราบว่าเป็นทรัพย์สินของตนและพิสูจน์สิทธิได้เมื่อขายแล้วได้เงินเป็นจำนวนสุทธิเท่าใดให้ถือไว้แทนตัวทรัพย์สิน

๖. ระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๖๒ และหนังสือที่เกี่ยวข้อง

๗. ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และหนังสือที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบ/หนังสือ
กรม อล.

ระเบียบ/หนังสือ
กรมการขนส่งทางบก

ระเบียบ/หนังสือ
กระทรวงการคลัง